

Czechy: Pierwsze kroki prezydenta Miloša Zemana

Jakub Groszkowski, Czechy: Pierwsze kroki prezydenta Miloša Zemana

8 marca Miloš Zeman objął urząd prezydenta Czech, a w następnych dniach ujawnił nazwiska najbliższych współpracowników i przedstawił swoje priorytety na najbliższych pięć lat. Szefem Kancelarii Prezydenta (kanclerzem) zostanie Vratislav Mynář – biznesmen, szef i jeden ze sponsorów Partii Praw Obywateli – Zemanowcy (SPOZ), której Zeman jest honorowym przewodniczącym. Sprawami zagranicznymi w Kancelarii Prezydenta kierować będzie członek opozycyjnej Czeskiej Partii Socjaldemokratycznej (ČSSD) Hynek Kmoníček, arabista, obecnie ambasador w Australii.

Przemówienie inauguracyjne Zemana zdominowała problematyka krajowa. Prezydent przedstawił się w roli moderatora politycznych dyskusji, zapowiedział wsparcie najbardziej potrzebujących obywateli i wskazał obszary patologii, które zamierza zwalczać. Wśród nich, obok struktur mafijnych i bojówek neonazistowskich prezydent wymienił „znaczną część mediów”, którym zarzuca „pranie mózgu obywateli”. Krytyka mediów wywołała aplauz zebranych na inauguracji polityków. Z pierwszą wizytą zagraniczną prezydent Zeman uda się na Słowację, a następnie odwiedzi Austrię i pozostałych sąsiadów. W drugiej połowie marca spodziewana jest w Czechach wizyta przewodniczącego Komisji Europejskiej Jose Manuela Barroso, podczas której ma być wywieszona flaga UE na praskim Hradzie. Poprzednik Zemana, Václav Klaus – krytyk pogłębiania integracji w UE – nie zgadzał się na to. Zeman zapowiedział też ratyfikację umowy ustanawiającej Europejski Mechanizm Stabilizacyjny – fundusz ratunkowy dla krajów strefy euro.

Komentarz

- Vratislav Mynář jest jedną z nielicznych osób spośród najbliższych współpracowników politycznych Miloša Zemana, które dołączą do niego na Hradzie. Tym samym Zeman oficjalnie dystansuje się od części najbardziej niepopularnych współpracowników, na czele z Miroslavem Šloufem (szef doradców premiera Miloša Zemana w latach 1998–2002). Poprzez nominację Hynka Kmoníčka prezydent zyskuje nie tylko doświadczonego dyplomatę (były wiceminister spraw zagranicznych), ale również potencjalnego łącznika z kierownictwem ČSSD, które ma największe szanse utworzyć przyszły rząd (kadencja obecnego parlamentu kończy się wiosną 2014 roku).
- Zeman w mniejszym stopniu niż Klaus akcentuje problematykę zagraniczną i raczej będzie skupiał się na sprawach krajowych. Podobnie jak poprzednik zamierza wspierać

biznes poprzez dyplomację, zwłaszcza na rynkach poza UE. Można się spodziewać, że mniejszą wagę będzie przy tym przykładać do promocji demokracji i praw człowieka niż Václav Havel czy też rywal Zemana w wyborach prezydenckich, szef MSZ Karel Schwarzenberg.

- Deklarujący się jako eurofederalista, Zeman zapowiedział szereg gestów odróżniających go od poprzednika i korygujących eurosceptyczny wizerunek Czech, w czym może liczyć na przychylność MSZ. O pewnym obszarze kompromisu może świadczyć np. brak sprzeciwu ministra Schwarzenberga wobec zaproponowanej przez Zemana kandydatury Vladimíra Remka (czechosłowackiego kosmonauty, obecnie posła do PE z ramienia komunistów) na ambasadora w Moskwie. Nie należy jednak oczekiwać, że nowy prezydent popierający wejście Czech do strefy euro zmieni politykę europejską premiera Petra Nečasa, która w wielu obszarach jest bliska poglądom Václava Klause.